

Nota van inlichtingen 2 – Leermiddelen – Pieter Zandt Scholengemeenschap

16-1-2026

Begin nota van inlichtingen:

Nr.	Pag.	Par.	Vraag	Antwoord
Aanbestedingsleidraad				
1.	6	2.2	Opdrachtgever gaat niet akkoord met het verwijderen van Neon-content uit deze paragraaf. Daarover het volgende; u zegt: “Opdrachtgever wil de mogelijkheid open houden om gebruik te maken van Neon-content. Of en in welke mate opdrachtgever hier gebruik van gaat maken is op dit moment niet bekend. Als blijkt dat distributie van de Neon-content via perceel 4 mogelijk is, dan is dat voor opdrachtgever een optie.” Als opdrachtgever nog zo weinig weet in dezen, waarom dan überhaupt Neon-content in deze paragraaf opnemen?” Kunt u daar een antwoord op geven in relatie tot de onderhavige aanbesteding van leermiddelen en leermiddelen die in het geheel nog niet bestaan en dus ook niet aan alle voorwaarden in deze aanbestedingsleidraad en programma van eisen voldoen?	Opdrachtgever anticipeert op de ontwikkelingen die er zijn in de markt om te voorkomen dat opdrachtgever in de komende jaren mogelijk beperkt wordt door de op dat moment lopende overeenkomst. Het is dus niet een vaststaand gegeven dat opdrachtgever gebruik gaat maken van Neon-content, maar opdrachtgever wil deze mogelijkheid wel open houden.
2.	6	2.2	Opdrachtgever gaat niet akkoord met het verwijderen van Neon-content uit deze paragraaf. Het gebruik maken van Neon-content houdt een verkleining van de opdracht in. Uit geen van de aanbestedingsstukken blijkt, wat de concrete omvang van de verkleining van de opdracht zal kunnen zijn. Is Opdrachtgever bereid om aan te geven, dat de verkleining van de gegunde opdracht gering zal zijn, zoals in de geldende rechtspraak ter zake is omschreven?	Voor wat betreft de initiële looptijd van de overeenkomst zal de mogelijke verkleining beperkt zijn.

3.	6	2.2	Opdrachtgever gaat niet akkoord met het verwijderen van Neon-content uit deze paragraaf. Het gebruik van Neon-content houdt een verkleining van de opdracht in. Voor het geval u niet bereid zou zijn om aan te geven, dat de verkleining gering zal zijn (zie onze vraag 2 hierboven), graag het volgende. Op grond van het bepaalde in artikel 2.163g, lid 1 onder a van de AW 2012 en op basis van de daarop gebaseerde rechtspraak (zie o.a. HvJEU-Pressetext C-454/06 en HvJEU-Finn Frogne C-549/14) is een substantiële wijziging van een opdracht in de vorm van een verkleining, uitsluitend toegestaan indien het gaat om een uitzonderingsgrond op basis waarbij sprake is van wijziging die op duidelijke, precieze en ondubbelzinnige wijze blijkt uit de aanbestedingsstukken. Dit betekent, dat in de aanbestedingsstukken op nauwkeurige wijze moet worden omschreven waar de wijziging concreet uit zou kunnen bestaan en wat de omvang van de wijziging is. Met betrekking tot het laatste kan worden volstaan met het noemen van een maximaal percentage of het aangeven van een bandbreedte. In het concrete geval blijkt uit de aanbestedingsstukken weliswaar, dat de opdracht kan worden verkleind, maar er blijkt op geen enkele wijze om welke onderdelen van de opdracht het exact gaat. Zo bevat de overeenkomst (bijlage 3A) weliswaar een wijzigingsclausule, echter in deze wijzigingsclausule wordt niet omschreven waar de wijzigingen concreet uit bestaan en wat het maximale percentage van een wijziging in de vorm van een verkleining zal zijn c.q. wat de bandbreedte in deze zal zijn. Bent u op basis van het vorenstaande bereid om aan te geven voor welke concrete onderdelen van de opdracht en tot welk maximaal percentage c.q. binnen welke bandbreedte de opdracht zal kunnen worden verkleind?	Het is voor opdrachtgever niet mogelijk om aan te geven voor welke concrete onderdelen van de opdracht het zal gaan. Daar is nu nog niets over bekend. Zie verder antwoord op vraag 2.
4.	6	2.2	Opdrachtgever gaat niet akkoord met het verwijderen van Neon-content uit deze paragraaf. Het gebruik van Neon-content houdt een verkleining van de opdracht in. De omstandigheid dat Opdrachtgever tussentijds zelf producten heeft ontwikkeld dan wel gaat ontwikkelen, waardoor een substantiële reductie van de gegunde opdracht aan de orde zou zijn, is op basis van constante rechtspraak ter zake geen toegestane uitzonderingsgrond om een gegunde opdracht te verkleinen. In dit verband kan worden verwezen naar de bovenstaande onderbouwing bij onze vraag 3. Bent u op basis van het voorafgaande bereid om deze grond tot verkleining te laten vervallen en Neon-content uit deze paragraaf te verwijderen?	Niet akkoord.

5.	6	2.2	Opdrachtgever gaat niet akkoord met het verwijderen van Neon-content uit deze paragraaf. -Op grond van de omstandigheid dat scholen lid zijn van de coöperatie NEON kan op basis van relevante wet en rechtspraak niet zonder meer de conclusie worden getrokken, dat voor NEON en diens gevolg de door NEON aangeboden leermiddelen niet meer als onderdeel van de commerciële markt zouden kunnen worden aangemerkt. Op de eerste plaats zal immers hoe dan ook moeten worden voldaan aan alle Teckal criteria. Op grond van artikel 12.7 van de Statuten van het Nederlandse Onderwijsinstituut Coöperatief geldt, dat het Bestuur van NEON over essentiële zaken met betrekking tot het besturen van NEON toestemming nodig heeft van de maatschappelijke kredietverleners niet zijnde de aanbestedende dienst (scholen), die verantwoordelijk zijn voor de financiering van NEON. Reeds op deze grond wordt niet voldaan aan het Teckal criterium, dat de aanbestedende dienst (in casu de scholen) toezicht uitoefent op NEON als op een eigen interne dienst, in de zin dat de aanbestedende dienst een beslissende invloed uitoefent. Daarbij komt dat de leden van het Bestuur van NEON niet zelfstandig door de aanbestedende dienst (scholen) kunnen worden aangewezen, maar op grond van het bepaalde in artikel 10.3 van de Statuten van NEON op voordracht van de Raad van Toezicht door de leden worden benoemd. Zoals blijkt uit de website van NEON bestaat de Raad van Toezicht uit leraren. Op grond van de Richtlijn 2014/24/EU en de Aanbestedingswet 2012 kunnen werknemers niet gelijkgeschakeld worden met de aanbestedende dienst en moeten zij als natuurlijke personen worden aangemerkt; zie in dit verband HvJEU, Helmut Müller en Piepenbrock. Hieruit volgt dat de benoeming van de leden van het Bestuur van NEON in belangrijke mate wordt bepaald door een andere partij dan de aanbestedende dienst (scholen) namelijk de Raad van Toezicht bestaande uit natuurlijke personen, niet zijnde de aanbestedende dienst. Ook op grond hiervan wordt derhalve niet voldaan aan het Teckal criterium dat de aanbestedende dienst (de scholen) toezicht uitoefent op NEON als op een eigen interne dienst. -Helder mag verder zijn dat inzake NEON geen sprake is van een Publieke-Publieke samenwerking als bedoeld in artikel 12, lid 4 van de Richtlijn 2014/24/EU. -Verder staat niet (zonder meer) vast dat hier sprake is van een andere wettelijke uitzondering op de aanbestedingsplicht, in de zin dat NEON innovatieve producten op de markt zou brengen die verder door geen enkele andere partij zouden worden aangeboden c.q. producten die niet vergelijkbaar zijn met producten op de bestaande commerciële markt.	Niet akkoord. Zie voorgaande antwoorden.
----	---	-----	--	--

		NEON heeft immers tot op heden geen enkel product daadwerkelijk op de markt gebracht. -Lesmethoden, die deel uitmaken van de gegunde en dus van de oorspronkelijke opdracht, moeten worden aangemerkt als: *relevant voor de prijsbepaling; *van belang voor de economische balans. Op het moment dat deze lesmethoden buiten de oorspronkelijke gegunde opdracht vallen is er sprake van een substantiële wijziging van de omvang van de opdracht en zal er sprake moeten zijn van een wijzigingsclausule die voldoet aan de eisen als voorgeschreven in wetgeving en rechtspraak. In dit kader is niet relevant of de gegunde lesmethoden op enig moment na gunning geen onderdeel meer van de commerciële markt zouden uitmaken: op basis van constante rechtspraak op dit punt (zie onder andere het eerdergenoemde arrest HvJEU Presetext) kunnen marktontwikkelingen en veranderingen in dat verband geen rechtmatige reden zijn om tot substantiële wijziging van de gegunde opdracht over te gaan. Bepalend is de oorspronkelijk gegunde opdracht: deze opdracht mag niet substantieel worden gewijzigd, ongeacht de omstandigheid of de reden, tenzij sprake is van een wijzigingsclausule als voorgeschreven. Hierbij benadrukken wij nogmaals dat hier geen sprake is van een onvoorzienbare omstandigheid, zodat ook hierin geen reden voor een substantiële wijziging kan worden gevonden. Alles overziende moet worden geconcludeerd, dat hier juridisch geen grond is om in afwijking van de ingevolge wetgeving en rechtspraak voorgeschreven wijzigingsclausule de gegunde opdracht substantieel aan te passen. Bent u in het licht van het vorenstaande bereid om een wijzigingsclausule op te nemen, die voldoet aan de ter zake geldende eisen, dan wel Neon-content uit deze paragraaf te verwijderen?	
--	--	--	--

Bijlage 1. Programma van Eisen				
6.	2	Eis 4	Opdrachtgever handhaaft Eis 4. Inschrijvende partij wijst Opdrachtgever op het Voorschrift 3.5 D, lid 3 uit de Gids Proportionaliteit: “De aanbestedende dienst verlangt geen dubbele zekerheidstellingen” en Voorschrift 3.9 A uit de Gids Proportionaliteit, tweede bullet: “Is het risico voor een van beide partijen in redelijkheid/onder reële voorwaarden verzekerbbaar (let op: Een veel gehoorde misvatting is dat alles verzekerbbaar is. Dit is niet het geval. Daarbij moet worden bedacht dat indien er een verzekering op de markt beschikbaar is, niet altijd betekent dat ook alle risico’s onder die verzekering gedekt zijn. Met name garantieverplichtingen, boetes of vrijwaringen zijn in de regel onverzekerbaar.)”. Opdrachtgever hanteert een malus-regeling (=boete), die niet verzekerbbaar is én een leveringspercentage met een verplichting tot verstrekken van startmateriaal, hetgeen in het licht van bovenstaande een dubbele zekerheidsstelling is. Inschrijvende partij verzoekt alsnog Eis 4 te laten vervallen. Gaat u hiermee akkoord?	Niet akkoord. De malusregeling is geen onredelijke regeling die tot een groot risico voor opdrachtnemer leidt. Voor opdrachtgever is een tijdige en volledige levering echter wel van groot belang voor de continuïteit van het onderwijs.
7.	5	Eis 21	Opdrachtgever schrijft: “Opdrachtgever verwacht van inschrijver dat er wel een 1- jarige variant beschikbaar is. Inschrijver kan dus wel aan de eis voldoen, de vraag is of inschrijver aan de eis wil voldoen”. Inschrijvende partij publiceert door haar catalogus welke producten zij op de commerciële markt aanbiedt. De inschrijvende partij biedt geen 1-jarige licenties aan. Gaat u hiermee akkoord?	Niet akkoord.
Bijlage 2A. Overeenkomst				
8.	5	9	Opdrachtgever merkt hier op: “Het is Opdrachtgever niet duidelijk waarom inschrijver de kwaliteit van zijn eigen producten niet kan garanderen”. Inschrijvende partij neemt de bijlage 3A.Overeenkomst serieus in die zin dat het bij gebruik van juridische termen zoals ‘garantie’ zij het risico en de gevolgen daarvan inschat. Inschrijvende partij is overtuigd van de kwaliteit van haar producten, maar artikel 9 behelst meer dan alleen een kwaliteitsbepaling. Inschrijvende partij vraagt alsnog om een vervanging van ‘garantie’ door ‘ínspanningsplicht’. Zie in dit licht ook Voorschrift 3.9 A uit de Gids Proportionaliteit, tweede bullet: “Is het risico voor een van beide partijen in redelijkheid/onder reële voorwaarden verzekerbbaar (let op: Een veel gehoorde misvatting is dat alles verzekerbbaar is. Dit is niet het geval. Daarbij moet worden bedacht dat indien er een verzekering op de markt beschikbaar is, niet altijd betekent dat ook alle risico’s onder die verzekering gedekt zijn. Met name garantieverplichtingen, boetes of vrijwaringen zijn in de regel onverzekerbaar.)” Gaat opdrachtgever akkoord met deze bovenstaande, voorgestelde vervanging?	Niet akkoord.

Einde nota van inlichtingen.